

JUNIJ 1979

Titu za rojstni dan

Ob dnevu mladosti upre vsa Jugoslavija oči na prizorišče v Beograd, kjer mladi na svoj edinstven način že dolgo vrsto let izražajo v plesu, ritmu in pesmi naše najiskrenejše želje tovarišu Titu za njegov rojstni dan. Takrat so prisotna vsa naša srca v eni sami vroči želji, da bi bil še dolgo med nami. Vsako leto izbiramo besede, kako izraziti vse tisto, kar čutimo. Presilna je njegova osebnost, pregloboko njegovo delo, da bi ga bilo mogoče zajeti v prigrizke besed.

Cestitek tovarišu Titu so tako tesno povezane z našo srečno in ustvarjalno sedanjostjo in optimistično se raztezajo tudi v jutrišnji dan.

Na gradbiščih mladinskih delovnih brigad, na shodih, v delovnih sredinah, šolah, na okopih naših delovnih zmag se vzpenja ponosno obljava vseh nas, ki gromko zadoni v dobro znani spev: »Druže Tito, mi ti se kunemo, da sa tvoga puta ne skrenemo!«

In ko tega dne vsa Jugoslavija čestita našemu tovarišu Titu, naj nam ne bo 25. maj — dan mladosti le dan proslave, združimo v tem dnevu res mladost, srečo. ljubezen, medsebojno tovarštvo, ustvarjalnost in delovni polet, združimo vse to za nas danes in za jutrišnji dan.

Osrednja revirska proslava na Vrheh

Osrednja revirska proslava v počastitev 60-letnice ustanovitve in delovanja Komunistične partije Jugoslavije, Zveze komunistične mladine Jugoslavije, združenih revolucionarnih sindikatov, organizirane gibanja žensk in 40. obletnice posvetovanja tovariša TITA z aktivom vodilnih komunistov Slovenije, je bila v soboto 2. junija 1979 na Vrheh. Slavnostni govornik je bil tovariš Franc ŠETINC, sekretar Predsedstva CK ZKS.

Po konstituiranju CK ZKJ pod Titovim vodstvom v Bohinju in vsedravnem posvetovanju KPJ v Tacnu pred 40 leti, je bilo posvetovanje tovariša Tita istega leta, junija, na Vrheh nad Trbovljami z vodilnim slovenskim partijskim aktivom. Ta dogodek zavezuje delavce in občane revirjev, da vsebinsko bogato in široko zasnovano proslavimo te jubileje. Spominjamo se vseh dolgoletnih, težkih in neprekinjenih bojev ter naporov za socialno in nacionalno, za socialistično preobrazbo vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti in za splošen družbeni napredek na vseh področjih dela in življenja.

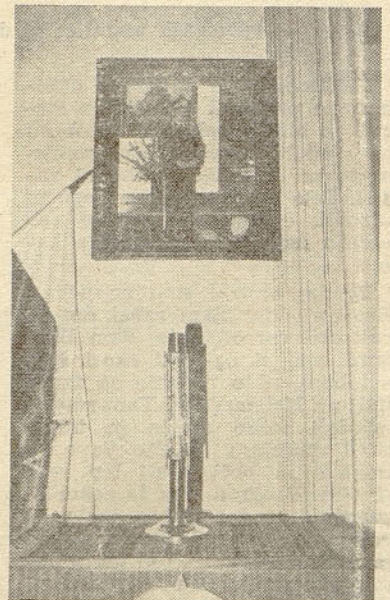
V Trbovljah so se na to praznovanje pripravljali že dalj časa. Vodstva družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Trbovlje so ustanovile odbor in več delovnih skupin za organizacijo in izvedbo proslave. Program je bil sestavljen celovito.

V kulturnem delu programa so sodelovali: zbori zasavske pevske skupnosti, mladinska pevska zborja iz Trbovelj in Zagorja, godbe na pihala iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja ter recitatorska skupina. To proslavo so Trboveljčani povezali s tradicionalnim množičnim partizanskim pohodom na Vrhe.

Množična udeležba na osrednji revirski proslavi 2. junija na Vrheh je bila naša plemenita oddolžitev celotni revolucionarni preteklosti, vsem padlim revolucionarjem in izraz našega zago-

točila, da bomo nadaljevali njihovo bogato revolucionarno delo. Po pričakovanjih se je osrednje revirske proslave na Vrheh udeležilo najmanj 10.000 delovnih ljudi in občanov iz Hrastnika, Trbovelj, Zagorja in Žalca ter številni gostje iz ostalih slovenskih občin.

ŠTAFETA TITU

Enotna štafeta mladosti, ki jo polno naših želja in čestitk ter ljubezni do Tita, izročijo mladi našemu voditelju, se organizira od leta 1957 in je imela dosedaj izhodišče v naslednjih krajih:

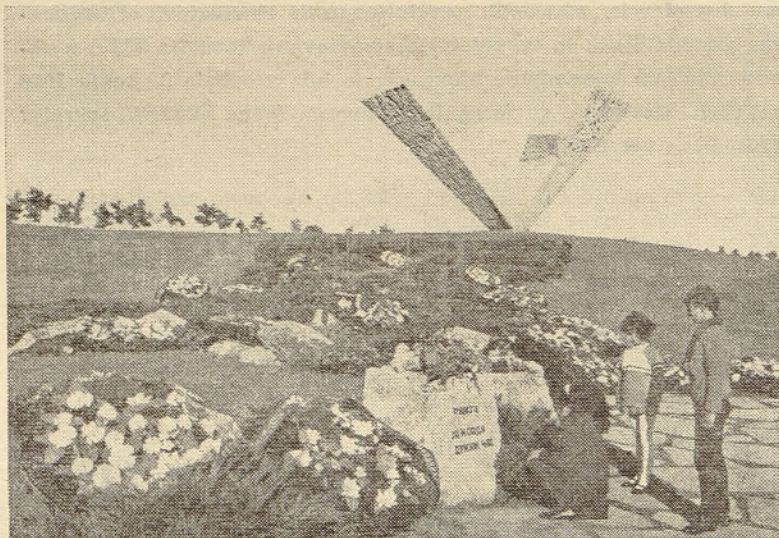
1957 Kumrovec, 1958 Tjentište, 1959 Zagreb, 1960 Gevgelija, 1961 Titovo Užice, 1962 Jesenice, 1963 Jajce, 1964 Skopje, 1965 Titograd, 1966 Rudo, 1967 Zagreb, 1968 Đerdap, 1970 Landovica, 1971 Koper, 1972 Iriški Venec, 1973 Kolašin, 1974 Titov Veles, 1975 Labin, 1976 Brčko, 1977 Niš, 1978 Kosovska Mitrovica in 1979 Ravne na Koroškem.

Zaključni izlet po Jugoslaviji

Že 4. leto mladinci osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik tesno sodelujemo z osnovno šolo Ivo Lola Ribar iz Raške v Srbiji in tako krepimo bratstvo in enotnost. V mesecu maju jih v okviru zaključnega izleta po Jugoslaviji še obiščemo in tako naše stike še poglobimo.

Tudi letos smo se polni pričakovanja 10. maja odpravili na pot. Ob 19. uri smo se zbrali na šolskem dvorišču in nestrpnost pričakovali prihod avtobusov. Mimogrede smo zložili potovalke in darila za Raško v prtljajnik, se poslovili od staršev, prijateljev in nekaterih tovarišic učiteljic. Tako smo se odpeljali neznanim krajem in dogodivščinam naproti.

Spomenik ustreljenim dijakom v Kragujevcu

Na Dolu se je našima 2 avtobusoma pridružil še tretji in število je bilo popolno. V avtobusu je vladalo veselo razpoloženje, razgovor še dolgo v noč ni zamrl. Celotna harmonika se zlepa ni utrudila, čeprav so ga med vso vožnjo največkrat preglasile kasete.

Zgodaj zjutraj smo prispeli v Beograd, kjer nam rahel dež ni pokvaril razpoloženja. Sam Beograd smo si ogledali skozi šipe avtobusa, nato pa smo se zapejli na Kalemegdan. Tam smo si ogledali težko orožje in tanke pred muzejem, sotočje Save in Donave in občudovali lep razgled na Beograd. Res še nekoliko zaspani, vendar dobre volje. V parku je eden od fantov skušal prepričati veverico, naj gre z nami, vendar živalca povabila ni sprejela, kljub temu da smo oba zamudnika po dolotrajnem iskanju komaj našli. Ker smo se se zmenili, da bo vsak avtobus za zamudo plačal precejšnjo kazeno, si nihče več ni upal privoščiti zamude.

Naš naslednji postanek je bil v Topoli. Mavzolej Karadžorđević v Oplencu nas je zelo prevzel, posebno lepi mozaiki po stenah, ki so sestavljeni iz centimetrskih ploščic v kar 1.500 barvnih odtenkih. Seveda pa smo skušali raziskati tudi grobnice posameznih srbskih vladarjev.

Tudi v Kragujevcu nam je bilo zelo všeč. Čeprav smo že v avtobusu vneto poslušali tovarišice,

ki so nam opisovale pot in znamenitosti ob njej, smo kljub temu v muzeju radi prisluhnili vodiču. Pripovedoval nam je o težkih trenutkih naše narodnoosvobodilne borbe, ko su 21. oktobra 1941 v Kragujevcu ustrelili kot talce 7.000 Kragujevčanov, med njimi 300 dijakov kragujevske gimnazije, s profesorji vred. Ko smo opazovali predmete ustreljenih, nas je stisnilo pri srcu, saj so pred nami živo vstajale slike takratnih dogodkov. V krožni vožnji smo si iz avtobusa ogledali še spomenike žrtvam, med njimi spomenik streljanim dijakom, spomenik odpora in svobode, spomenik upornosti in bolečine, spomenik malim čistilcem obutve. Videli pa smo tudi sedem

spremljevalcev — učiteljev iz Raške in nadaljevali pot proti Titogradu.

Vozili smo se po kanjonu Morache, kjer so se nad cesto strmo dvigale skalne stene. Da bi zanimivo vožnjo še popestrili, smo stavili, koliko tunelov bo do Titograda. Potem smo jih seveda vneto šteli in se jezili — nekateri, ker jih je bilo preveč, drugi ker jih je bilo premalo. Zmagovalca sta bila dva — tovarišica in eden od fantov in to edini, ki se je skušal stavi v začetku upreti. Tovarišica je svoj del stave takoj izgubila, ker je eden od fantov kot iz topa povedal številko našega avtobusa, čeprav je bila tovarišica prepričana, da uganke ne bo nihče rešil.

V Titogradu smo se razporedili po prikolicah, nekaj deklet pa je prebivalo v hotelu. Ker imajo Črnogorci navado, da glasbo samo poslušajo, smo si uredili plesišče kar pred recepcijo v avtokampu. Za silo je kar šlo, vendar smo se kmalu naveličali. Naslednje jutro kar nismo mogli pričakati odhoda, saj smo iz postelj, na jezo učiteljev, zlezli že zelo zgodaj. Potem smo le nadaljevali pot proti Cetinju, najznamenitejšemu mestu Črne Gore. Zaradi potresa je bil muzej zaprt, pa smo si kar od zunaj ogledali Biljardo, kjer je Njegoš pisal Gorski Vjenac, danes pa je v njej etnografski muzej, muzej NOB in Njegošev muzej. Vsi skupaj hranijo največje zgodovinsko bogastvo, ne samo Cetinja, ampak vse Črne Gore.

Cesta do Budve je bila izredno slaba, saj jo pravkar urejajo. V črnogorskem primorju smo bolj kot morje opazovali posledice potresa in življenje, ki se je, vsaj na videz, normaliziralo. V Kotoru nas je čez zaliv prepeljal trajekt in nam tako prihranil neudobno vožnjo okoli zaliva. Zaradi nepredvidenega zastoja na cesti smo tekmovali v metanju kamnov v morje in se močno čudili, ker ga zaradi optične prevare nihče ni zadel. Zdelo se nam je namreč mnogo bliže, kot je v resnici bilo.

Z nekaj zamude smo se pripeljali v Dubrovnik na kosilo in si v popoldanskem času ogledali še mestne zanimivosti. Sprehajali smo se po glavni ulici Stradun in obiskali vse odprte trgovinice ob njem. Predvsem nas je seveda zanimal sladolep. Po večerji je sledil za nas najlepši del izleta, ko smo v spremstvu tovarišev učiteljev odšli v Babin Kuk v disko. Razloženo je bilo odlično, saj smo po obisku diska zaplesali še na plesišču na ploščadi in zbranim pokazali, kaj znamo po našem plesnem tečaju.

Zjutraj smo se seveda močno jezili na tovarišico, ki nas je po našem mnenju kar prehitro zbudila. Vendar ni nič pomagalo. Ob »strahovitem« razbijanju po vratih seveda ni bilo mogoče spat in zato smo se vdali. Računali smo, da bomo vsaj malo nadoknaili v avtobusu. Pa smo se uštel, saj je bila pokrajina tako lepa in zanimiva, da je bilo škoda zamuditi vsak trenutek. Ogledali smo si znano turško naselje Počitelj s slikovito arhitekturo, za njim pa še Mostar, kjer nas je v hotelu Neretva čakalo kosilo.

Tudi dolina Nerentve je zelo lepa. Vneto smo poslušali tovarišico, ki nam je preko mikrofona pripovedovala o najhumanejši bitki 2. svetovne vojne, o bitki na Neretvi. Ko nas je opozorila na porušeni most, smo naprosili šoferja za postanek, da smo naredili nekaj posnetkov mostu, čez katerega so naši borci prenesli okrog 4.000 ranjencev. Tu je bil končan skoraj 3-mesečni krvavi spopad za vsako ped zemljo, za vsakega ranjenca, ob katerih sta se kalila bratstvo in enotnost in kovala svoboda. Obujali smo spomine na te težke dni, saj smo se vozili nekako v smeri, iz katere so se prebijale partizanske enote z ranjenci. Ob imenih Prozor, Makljen, Gornji Vakuf, Jajce, so v nas zaživele spomini na našo slavno preteklost. Sicer lepa avtomobilska cesta se je strmo vzpenjala v hrib, kjer nas je na vrhu Makljena presenetil spomenik padlim borcem, ki predstavlja velik kamnit cvet upanja in hrepenenja na Neretvi. V Jajcu — tih nad njenim izlivom v Vrbas in Muzej 29. november. Občudovali smo dvorano, v kateri se je sredi najhujših bojev rodila naša republika. Tovariš Tito je postal prav tu, za mizo v dvorani, maršal in to, kar je danes — pojem in živa legenda, ki nas ponosno in samozavestno vodi v jutrišnji dan.

Zaradi nesporazuma smo se odpeljali proti Banja Luki, saj je imel vodič na potnem nalogu napisano, da je tam hotel Sport. Približno 2 kilometra pred Banja Luko se je enemu od avtobusov pokvarila zavora, potniki pa smo doživeli negostoljubje v enem od gostišč, kjer je hotel šofer popraviti zavoro. Kljub temu se nismo dali in smo ob veselju prepevanju slovenskih pesmi pričakali ostala dva avtobusa. Zato pa so bili »stanovalci« ostalih dveh avtobusov zelo tovariški. Ko so šoferji ugotovili, da bo popravilo možno le na servisu, smo se razdelili v ostala dva avtobusa in odpeljali nazaj proti Jajcu, kjer smo nazadnje le prenočili. Naslednje jutro so nas čakali avtobusi v polni sestavi, zato smo se veselo razpoloženi odpeljali novim dogodivščinam naproti. V Banja Luki smo si ogledali džamijo, trg, in si privoščili prave bosanske čevapčiče. Ze med nadaljevanjem vožnje smo opazovali pobočja Kozare in prisluhnili tekstu o 3. sovražnikovi ofenzivi, ko je skušal z veliko premočjo uničiti kozaraški partizanski odred. Posebno nas je presunil odlomek o ustaških zločinih, ki je pripovedoval o ženi, ki so ji ustaši zaklali 4-letno hčerko in 2-letnega sina, njej sami pa zadali 29 ran.

(Nadaljevanje na 3. strani)

~~~~~

**Dopisujte v
Glas mladih**

~~~~~

USPEŠNO DELO Z MLADIMI

Planinsko društvo z Dola pri Hrastniku sodi prav gotovo med najbolj množične. Nič manj pa ne zaostaja tudi z aktivnostjo. Izredno pester in zahteven program dela zahteva aktivnost skozi vse leto.

Zelo lep in tudi primerno urejen planinski dom v Gorah je vsak dan zelo dobro obiskan. Ob praznikih in vikendih pa skorajda ne more sprejeti vseh — številnih ljubiteljev planin in številnih obiskovalcev.

Te dni je dom dobil novo notranjo preobleko. Tako posamezne, dve in triposteljne sobe, kot tudi oba prostora s skupnimi ležišči, so opremili z novimi ležišči in olepšali z okusnim pohištvo. To pa še ni vse. V načrtu imajo sicer nekoliko večjo investicijo, s katero naj bi posodobili in razširili dnevne prostore. Pred domom urejajo manjši cvetlični vrt, nekakšen planinski »arboretum«, ki naj bi še bolj popestril in olepšal že tako in tako lepo urejeno in prijetno okolico doma.

Posebne pozornosti pa so deležni najmlajši. V društvu se še kako zavedajo pomembnosti de-

la z mladimi, katerih je trenutno včlanjenih preko 300. Zanje pripravljajo številne izlete, z raznimi predavanji pa skrbijo za pravilno vzgojo in seznanjajo najmlajše z lepotami slovenskih planin in gora.

Shoda slovenske mladine v Bistriči ob Sotli pred dnevi se je udeležilo preko 100 pionirjev — planincev iz tega planinskega društva. Vsi udeleženci so ob tej priliki pričeli z obiskovanjem zasavskih in posavskih hribov v okviru Zasavske planinske transverzale. V upravnem odboru društva zatrjujejo, da bo vseh sto začetnikov do konca leta to transverzalo tudi opravilo. Po začetku sodeč jim to tudi ne bo težko. Kajti od štirinajstih postojank na tej poti so jih pet že obiskali.

Naj še dodam, da planinsko društvo iz Dola pri Hrastniku zelo uspešno sodelujejo z OŠ Heroja Rajka PE Borisa Pusta na Dolu, kjer že več let uspešno deluje planinski krožek pod vodstvom mentorja tov. Branka Mravljaka.

Jože Premec

NAŠI ŠOLARJI VARČUJEJO

Na osnovni šoli narodnega heroja Rajka v Hrastniku deluje od 26. januarja 1974 šolska hranilnica. Vse od tega leta deluje skozi vse leto neprekinjeno, njena vrata se zapro edinole v času šolskih počitnic. V letu 1976 je hranilnica odprla podružnico na razredni stopnji, v marcu 1979 pa še eno podružnico na šoli Vidka Pavliča.

Pod vodstvom tovarišev učiteljev — mentorjev je ta obilka uspešno zaživela, vsako leto privablja nove varčevalce in ob tem uveljavlja še en pomemben vzgojni vidik — odnos do sredstev, varčevanje.

Šolska hranilnica je tudi ustrezno organizirana, ima svoje organe upravljanja: zbor varčevalcev, svet hranilnice in samoupravno delavsko kontrolo. Na predmetni stopnji je hranilnica odprta vsak dan, na razredni pa 2-krat tedensko. Od leta 1975 dalje so se začeli posluževati tudi brezgotovinskega poslovanja.

Od skupnega števila učencev šole je na razredni stopnji (mlajši varčevalci) 66 % varčevalcev, na predmetni stopnji 95 % varčevalcev, na šoli Vidka Pavliča pa je udeležba učencev pri varčevanju v šolski hranilnici kar 100 %. V hranilnici varčujejo tudi različne organizacije, društva in krožki šole.

V hranilnici so zabeležili na dan 31. marca 1979 saldo 259.816,90 din.

Iz poročila sveta hranilnice je razvidno tudi, kako so bile razporejene obresti šolske hranilnice:

— za nabavo knjig v knjižnici 3.000 din,

— razrednim skupnostim na razredni stopnji po 100 din za končni izlet (s pogojem, da imajo vsaj 90 % varčevalcev),

— osmim razredom za izlet po Jugoslaviji 6.000 din kot pomoč socialno šibkim.

»Po glasilu šolske hranilnice — KOVANCI«

Zaključni izlet po Jugoslaviji

(Nadaljevanje z 2. strani)

Spomenik na vrhu Kozare — na Mrakovici, nas je še posebno prevzel zaradi svoje veličine in podatka, da je posvečen 35.350 žrtvam, med katerimi je bilo kar 11.000 otrok. Nemi smo obstali pred memorialnim zidom na vrhu Mrakovine, kjer je poleg spomenika vpisanih 9.864 imen naših borcev. Prav tu, na prizorišču bratomorne vojne, se danes kalita bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti. Tu se namreč zbirajo mladi iz vse naše domovine.

Ker smo imeli dovolj časa, so si fantje iz Hrastnika in Dola napovedali nogometno tekmo. Po uvodnem treningu pa je žal preveč vneti nogometiški žogo predril in s tekmo ni bilo nič. Odločili smo se, da bomo nadaljevali vožnjo proti domu.

To je samo nekaj vtisov z naše ekskurzije po Jugoslaviji. Lahko rečemo, da nam je bilo zelo všeč. Spoznali smo svoje pobratime v Raški, mnogo bolj smo se spoznali med seboj, videli pa smo tudi veliko lepoto naše domovine.

Zato se še enkrat zahvaljujemo vsem tistim, ki so kakorkoli pripomogli k organizaciji tega izleta.

Predsedstvo OO ZSMS
OŠ NH Rajka Hrastnik

PODELILI SMO PRIZNANJA

Predsedstvo občinske konference ZSMS Hrastnik je na svoji seji dne 23. aprila 1979 sprejelo sklep, da v mesecu mladosti in letošnjih jubilejih podeli priznanja občinske konference ZSMS Hrastnik mentorjem za njihovo delo z mladino in mladim družbenopolitičnim delavcem. Priznanja so bila podeljena na skupni seji DPO Hrastnik 18. maja 1979.

Priznanja so prejeli naslednji mentorji:

1. Jože Gerhard za uspešno delo z mladimi na področju informiranja.
 2. Albert Kapelar za delo z mladimi na športno-rekreativnem področju.
 3. Branko Kastelic za uspešno delo z mladimi v ZSMS na šoli.
 4. Franjo Krsnik za uspehe pri svetovno nazorskem in moralnem oblikovanju mladih.
 5. Branko Kušar za uspešno delo z mladimi na kulturnem področju.
 6. Nada Meterc za uspešno delo z mladimi v Planinskem društvu.
 7. Vanda Mlinar za uspešno mentorsko delo v ZSMS na šoli in v krajevni skupnosti.
- MLADI Družbenopolitični delavci:**
1. Metka Avflič za prizadevno delo v ZSMS.
 2. Anton Grebenc za prizadevno delo na področju mladinskih delovnih akcij.
 3. Miran Grohar za prizadevno delo na področju lokalnih mladinskih delovnih akcij.
 4. Miran Hribšek za prizadevno delo v ZSMS.
 5. Fanika Klinc za prizadevno delo v ZSMS in Planinskem društvu.
 6. Jani Lenart za uspešno delo v mladinskih delovnih brigadah.
 7. Anita Mausser za prizadevno delo v ZSMS.

8. Milojka Mlinar za prizadevno delo v ZSMS in krajevni skupnosti.

9. Olga Možič za prizadevno delo v ZSMS.

10. Anica Musar za prizadevno delo v ZSMS.

11. Mile Plahuta za prizadevno delo na kulturnem področju.

12. Edita Pogačnik za prizadevno delo v ZSMS.

13. Marjan Pušnik za prizadevno delo v ZSMS.

14. Franc Romih za prizadevno delo v ZSMS.

15. Karli Zorko za prizadevno delo v ZSMS.

16. Rajko Žagar za prizadevno delo v ZSMS.

Vsem skupaj v imenu občinske konference ZSMS iskreno čestitamo.

S skroman

K karakteran

O omiljen

J jedinstven

E energičan

V vredan

A agilan

C cenjen

Olga Kastelic-Marjetka je pripovedovala

Na povabilo osmošolcev osnovne šole narodnega heroja Rajka v Hrastniku je učence obiskala tovarišica Olga Kastelic, znana borka, in nam pripovedovala o svojih doživetjih med NOB. Njeno partizansko ime je bilo Marjetka.

Ni poznala strahu, čeprav je bila še otrok. Kmalu je izgubila mater, ki so jo Nemci ubili v celjskem Starem Piskru, zatem pa so ji ubili še očeta. Poznala je vrsto znanih skojevcev in komunistov, med njimi tudi naprednega mladinceva Jožeta Meniha-Rajka, po katerem se imenuje tudi naša šola.

»Tudi jaz bi morala s pohorskim bataljonom odriniti na Osnkarico na Pohorju. Z Jožetom Menihom-Rajkom bi se morala sestati, da bi me odpeljal k svojim. Toda zgrešila sva se. Tako sem še naprej ostala pri svojem bataljonu. Imela sem srečo, saj bi drugače tudi jaz padla v tej legendarni bitki, ki je bila 8. januarja 1943. Sovražnik je odkril

zemljanke in taborišče in pobil vse borce, ki so prezimovali. Bilo mi je zelo hučo, ko sem izvedela za to nesrečo svojih tovarišev,« nam je pripovedovala.

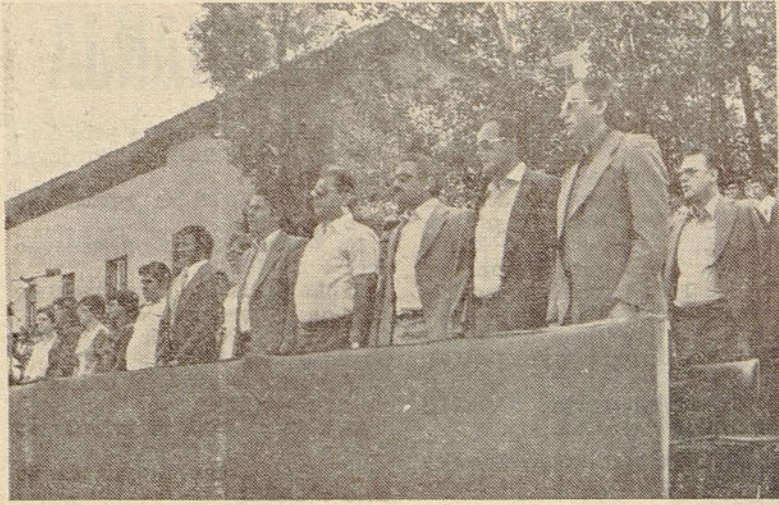
Povedala nam je tudi nekaj anekdot, katerim smo se vsi nasmejali. Opisala nam je žalostno zgodovino o Marti Babičevi, ki je napisala pretresljivo pismo materi v slovo, preden so jo Nemci odgnali v zapor in tam ubili. To pismo je objavljeno v knjigi Hrastnik skozi desetletja.

Marjetka je sodelovala tudi v koroški četi, kjer je bilo tudi veliko zavednih koroških Slovencev, ki so pobegnili v partizane z vojaško opremo vred.

Povedala nam je, da se s temi borci še sedaj večkrat dobijo in spomnijo preteklih dni.

Postavili smo ji še nekaj vprašanj in ji na koncu podarili šopek. Bila je vesela, našemu vabilu se je z veseljem odzvala.

Blaženka Vidmar

25. maj - Dan mladosti

